

Становище

от доцент д-р Дончо Янков Керемидчиев

ПН 3.7. Администрация и управление

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” на тема „Управление на качеството в големи индустриални организации“ (на примера на голяма мултинационална организация, работеща с медицински продукти) в професионално направление 3.7. Администрация и управление, подготвен от Даниел Ялнъзов

Докторантът Даниел Ялнъзов предлага за становище дисертационен труд на тема „Управление на качеството в големи индустриални организации“ (на примера на голяма мултинационална организация, работеща с медицински продукти), както и Автореферат към разработката. Дисертацията има следната структура: Въведение; Глава 1. Произход, развитие и основни характеристики на управлението на качеството в големите индустриални структури; Глава 2. Инструментите по качеството; Глава 3. Съвременни модели за управление на качеството; Глава 4. Управление на качеството в голяма организация, занимаваща се с медицински и здравни продукти. Заключение; Библиография/Използвани източници, две приложения.

Цялата работа е с общ обем от 263 стандартни страници. Списъкът на използваните източници съдържа 111 научни монографии, книги, документи и друг тип литература, 5 международни стандарта, 3 статии от списания и 54 интернет ресурси. Също така 13 таблици и 43 фигури са включени в текста.

Трудът е посветен на важни и изключително актуални теми, свързани с управлението на качеството. Както се отбелязва от самия автор Д.Ялнъзов „значителна част от човешката дейност и обществената динамика е резултат от организиран човешки труд, т.е. дейността се осъществява от организации. От тази гледна точка проблемите, свързани с управлението на качеството са много важни в процеса на функциониране на организацията“¹

¹ Вж. Автореферат, с.4.

Във Въведението докторантът заявява, че дисертационният труд има следните главни цели:

1. Изследване на основните постижения през различни икономико-технологични периоди, свързани с управлението на качеството. Въз основа на това да се разкрие следното:

- Логиката на динамиката на развитието на системите за управление на качеството;
- Целите на основните инструменти за управление на качеството;
- Значението на съвременните модели за управление на качеството.

2. Да анализираме организацията като цяло, както и управлението на качеството в такава сложна система като голямата мултинационална компания СХ. Посредством този анализ да се разкрият:

- Ключовите механизми, както и начинът на функциониране на системата за управление на качеството в корпорацията;
- Силните и слабите страни на системата за управление на качеството в СХ;

3. На базата на всички горепосочени да се подготвят:

- Методически насоки за проектиране на система за управление на качеството, ориентирана към многонационална организация за дистрибуция и продажби на потребителски продукти за грижа за здравето, медицински апарати и изделия, както и фармацевтични продукти;
- Предложения за подобряване на управлението на качеството в СХ.²

Тези цели се постигат чрез задачите, структурирани в основните глави на дисертационния труд. В първата глава са разгледани такива важни теоретико-практически моменти като това що е качество, както и развитието на виждането и практиката по постигане на качествени продукти през различните етапи на развитие на човечеството. Тук са анализирани и усилията по внедряване на системен подход в сферата на контрола и управлението на качеството. Също така, въз основа на настъпилите вече технологически, организационни и икономически промени се обосновават бъдещите тенденции, свързани с качеството.

² Вж. дисертационния труд, с.8 и автореферат, с.3.

Във втората глава е направен обстоен анализ на различните инструменти по качеството, като е дадена класификация на тези инструменти, така и кратка характеристика на същите.

Третата глава е фокусирана върху различните съвременни модели по качеството като са представени такива като фамилията ISO 9000, моделите по тотално управление на качеството, както и различните отраслеви модели.

Несъмнено от ключово значение е четвъртата глава, която се разбира, че представлява разработка на система по качеството за голяма мултинационална организация, в която авторът лично е участвал. В този смисъл може да се каже, че четвъртата глава синтезира всичко представено от докторантът в предходните глави.

В заключението се обобщават резултати, приноси и което е най-интересно възможни решения, а също така и идеи за усъвършенстване, които, както е подчертано в самата дисертация, възникват от представения материал.

Дисертацията като цяло впечатлява със задълбочения подход, съчетаващ различни платформи на разглеждане на повдигнатата проблематика. В дисертацията и автореферата Даниел Ялнъзов се извява като многоформатен специалист, на който, обаче, не са чужди и тясноспециализирани подходи.

В обобщение може да се каже следното:

- Дисертационната работа се характеризира с богат обзорец преглед на важни моменти в развитието на феномена на качеството в организираната човешка дейност. Представени са най-важни етапи и техните характеристики в развитието на такъв феномен на организираната човешка дейност като качеството, също така ключовите инструменти и модели по управление на качеството. Този преглед в неговата цялост безспорно представлява значим принос на дисертанта в научните изследвания у нас по темата;
- Несъмнено ключов интерес представляват вижданията и практическата работа във връзка със създаване на система по управление на качеството в голяма мултинационална корпорация, в дадения случай зашифрована като СХ. В практически план подобна разработка има собствено практико-приложно значение. На нас не ни е известно в литературата, излязла у нас по темата за управление на качеството, да има подобна разработка, засягаща съответните системи по качеството на организации с такъв мащаб, занимаващи се с медицински продукти. В този смисъл тази работа несъмнено притежава съществен оригинален практико-приложен принос.

Във връзка с горното са нашите въпроси към докторанта:

"Логиката на динамиката" на управлението на качеството и качеството е сравнително ясно демонстрирана в дадената работа. Последователността на "революционните скокове" в дадената област е добре показана. Трябва обаче да попитаме как трябва да се формулира "приемствеността" в управлението на качеството? Във връзка с какво или за кого е тази „приемственост“? Във връзка с технологичните, организационните, икономическите и социокултурните системи, които са подложени на „промяна“ или нещо друго? Може ли докторантът с няколко думи да формулира „приемствеността“ в гореспоменатите основни области на промяна?

С такава широка и сложна тема е трудно да се каже, че всичко е перфектно. Има моменти, които се нуждаят от по-добро формулиране, коригиране, изясняване и т.н. Но това на практика са технически забележки, а не тези, свързани със същността на представените възгледи, идеи и изводи. В този смисъл те не могат да окажат отрицателно въздействие върху безспорно високата оценка, която предлаганата дисертация заслужава.

Накрая ще подчертаем, че докторантът Даниел Ялназов е подготвил завършено проучване, което отговаря на изискванията за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“.

Накрая ще подчертаем, че дисертантът **Даниел Ялнъзов** е подготвил завършено научно изследване, отговарящо на изискванията за присъждане на научна и образователна степен **“доктор”** по научна специалност „Икономика и управление (Индустрия)“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

17.08.2020 г.

Гр.Бургас

Доцент, д-р по икономика

Дончо Керемидчиев

